

Rotterdam, 4 oktober 2012.

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid A. Bonte (Groenlinks) over gevolgen bezuiniging brandweer.

Aan de Gemeenteraad.

Op 11 september stelt het raadslid A. Bonte (Groenlinks) schriftelijke vragen over gevolgen bezuiniging brandweer

Inleidend wordt gesteld:

"Deze zomer is een nieuw concept-Dekkingsplan en concept-Materieelspreidingsplan (2.0) van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond uitgebracht voor de brandweer. Dit volgt op de eerder aangekondigde bezuiniging van 4,5 miljoen euro op de brandweer. Voor Rotterdam betekent dat onder meer sluiting van de kazernes in Delfshaven (Laanslootseweg) en Charlois (Pottumstraat).

De Ondernemingsraad van de brandweer maakt zich grote zorgen over de gevolgen van de aangekondigde bezuinigingsoperatie voor de veiligheid van het personeel en de burgers. Ook bij versie 1.0 sprak de OR al haar zorgen uit over de opkomsttijden en de inefficiënte spreiding van materieel. GroenLinks deelt de kritische opstelling van de OR.

Volgens de OR staan door personeelstekorten vaker voertuigen buiten dienst dan waarmee in de berekeningen over aanrijtijden en de benodigde dekkingsgraad rekening is gehouden. De aanrijtijden worden daardoor in de praktijk niet gehaald. Ladderwagens en hoogwerkers komen in twee van de drie gevallen te laat en spuitauto's in twee van de vijf gevallen. De deelgemeenten Delfshaven en Charlois lijken het meest getroffen vanwege sluiting van de kazernes. Door de krapte in personeel en materieel komt het bovendien vaker voor dat een team van verder weg moet aanrukken als er meerdere incidenten tegelijk plaatsvinden. De gelijktijdigheid van incidenten neemt toe, doordat er minder eenheden zijn die kunnen uitrukken en de resterende eenheden dus een stijgende hulpvraag kennen. Om een voorbeeld te noemen: door een tekort aan een redvoertuig in Vlaardingen bedient de nieuwe gefuseerde kazerne in west straks zowel Delfshaven, Schiedam als ook Vlaardingen.

Volgens de OR houdt de Veiligheidsregio geen rekening met de dichtheid van de bebouwing en het type bebouwing bij het vaststellen van het benodigde materieel en is de relatie tussen opkomstpercentage en de aard van de bebouwing niet in beeld. De werknemers stellen dat de burgemeesters in de VRR niet met taakstellende doelen werken ten aanzien van tijden en dekkingspercentages, maar dat de beschikbare middelen de norm bepalen. De brandweer zou de voorspelde dekkingscijfers bovendien niet evalueren/rapporteren, waardoor niet aan het licht komt dat de theoretische modelberekeningen in de praktijk slechter uitpakken en leiden tot veiligheidsrisico's voor inwoners. 'Er is intern en extern geen verantwoording over de geleverde operationele prestaties', aldus de OR."

Hieronder volgen de vragen en mijn beantwoording:

Vraag 1:

Heeft u kennis genomen van de kritiek van de OR op het Dekkingsplan 2.0 en het Materieelspreidingsplan 2.0?

Antwoord:

Ja

Vraag 2:

Is het juist dat materieel niet optimaal inzetbaar is doordat de personeelssterkte niet is afgestemd op optimale inzet? Zo ja, waardoor is deze mis-match tussen materieel en personeel veroorzaakt en hoe gaat u dit oplossen? Graag een toelichting.

Antwoord:

Er is geen sprake van een mis-match tussen materieel en personeel. Voor alle voertuigen geldt dat de bedrijfsvoering erop is gericht dat het voertuig te allen tijde inzetbaar is met voldoende personeel.

Vraag 3:

Is het juist dat ladderwagens en hoogwerkers in twee van de drie gevallen te laat komen?

Antwoord:

Dit is niet juist. Het is van belang onderscheid te maken tussen dekkings- en opkomstpercentages. In het dekkingsplan zijn dekkingspercentages berekend die weergeven in welke mate objecten in theorie kunnen worden bereikt binnen de normtijden. Hierbij gaat het dus om een prognose vooraf. Het vooraf berekende regionale dekkingspercentage van het redvoertuig voor 6-minutenobjecten is 37%, voor 8-minutenobjecten 73% en voor 10-minutenobjecten 93%.

De opkomstpercentages geven weer hoe vaak de brandweer bij daadwerkelijke incidenten binnen de normtijden ter plaatse was. Hierbij heeft de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) zich een opkomstpercentage van 80% ten doel gesteld. Dit is een gebruikelijk percentage dat voortkomt uit het risico dat door uiteenlopende zaken een eenheid er niet in slaagt om binnen de normtijd ter plaatse te zijn. Voorbeelden van deze risico's zijn belemmeringen in het verkeer, materiaalpech, gelijktijdigheid van incidenten, et cetera.

De regionale dekking door redvoertuigen bij de zogenaamde 6- en 8-minutenobjecten is lager dan gewenst. Gezien de combinatie met preventieve veiligheidsvoorzieningen zal de VRR in de voorbereiding op nieuwe planvorming analyseren in hoeverre de opkomst van een redvoertuig binnen 6 minuten bij betreffende woningen noodzakelijk is. De opkomstcijfers worden voor redvoertuigen niet apart gerapporteerd.

Vraag 4:

Is het juist dat spuitauto's in twee van de vijf gevallen te laat komen?

Antwoord:

Dit is niet juist. Zoals ik bij de beantwoording op vraag 3 aangaf, is ook hier van belang onderscheid te maken tussen dekkingspercentages en opkomstpercentages. Het vooraf berekende regionale dekkingspercentage van de tankautospuit voor 6-minutenobjecten is 58%, voor 8-minutenobjecten 93% en voor 10-minutenobjecten 94%. Daarbij dient aangemerkt te worden er nog geen sprake is van eenduidige gemeentelijke

registratie van 6-minutenobjecten. Ook bij tankautospuiten worden opkomstcijfers niet apart gerapporteerd.

De inspectie Veiligheid & Justitie heeft landelijk onderzoek gedaan naar de opkomsttijden van alle brandweerregio's in Nederland. De VRR presteert hier behoorlijk goed; zij staat voor wat betreft opkomsttijden in de top vijf van de best presterende regio's. Daarbij heeft Rotterdam, met een opkomstpercentage van 85,4% over de eerste helft van 2012, een hogere score dan het gemiddelde van de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. Het onderzoek van de inspectie Veiligheid en Justitie laat verder zien dat de meldkamer van de VRR in de top twee van veiligheidsregio's staat als het gaat om de verwerkingstijd van 112-meldingen. In vergelijking met andere veiligheidsregio's, verwerkt de VRR het snelste meldingen van het Openbaar Meldingssysteem (OMS).

Vraag 5:

Is het juist dat de VRR het landelijk realistisch geachte opkomstpercentage van 80% - wat een ondergrens is - hanteert als streefcijfer voor Rijnmond en daar in de praktijk verder onder zit (80% van 80% = 64%)? Zo nee, graag een toelichting.

Antwoord:

Het klopt dat de VRR het landelijk gehanteerde en realistische opkomstpercentage van 80% hanteert. Het AB heeft ingestemd met het streven naar dit percentage bij het vaststellen van het dekkingsplan 1.0 en onlangs bij het vaststellen van het dekkingsplan 2.0.

De VRR rekent dus niet met 80% van 80%. Zoals gezegd streeft de VRR naar dekkingspercentages van 100%. De wens is dat de brandweer in alle gevallen binnen de gehanteerde normtijden ter plaatse kan zijn. Voor wat betreft de opkomsttijden streeft de VRR er naar dat bij minimaal 80% van de gebouw- en industriebranden binnen de gestelde normtijden ter plaatse te zijn.

Vraag 6:

Is het juist dat de dekkingsgraad en de normen voor te behalen aanrijdtijden volgend zijn aan het beschikbare budget? Zo nee, kunt u met harde cijfers laten zien dat de normen en de prestaties van de brandweer door de bezuinigingen niet zijn geraakt?

Antwoord:

Dat is niet juist. Normen zijn, ondanks opgelegde bezuinigingen, niet gewijzigd en volgen landelijk beleid. Op verzoek van de deelnemende gemeenten is –via het AB- opdracht gegeven tot een bezuinigingstaakstelling van 5%. Een maatregel die daarin genomen is, is de samenvoeging van kazerne Laanslootseweg in Rotterdam en de kazerne in Schiedam op een nieuwe locatie. Bij dit soort besluiten zijn de consequenties voor de dekking altijd inzichtelijk gemaakt.

Prestaties van de brandweer gaan echter om meer dan alleen dekkingspercentages en opkomstcijfers. Ook brandpreventie, brandveilig leven (woningchecks, informatiebijeenkomsten, e.d.) en preparatie (voorzieningen in gebouwen, vakbekwaamheid, e.d.) dragen bij aan het niveau van brandweezorg. Als ik kijk naar deze kwalitatieve benadering, dan hebben de bezuinigingen de prestaties van de brandweer tot op heden niet geraakt.

Op 17 september jl. is in de vergadering van het Algemeen Bestuur (AB) aangegeven dat de grenzen bereikt zijn als het gaat om bezuinigingen bij de brandweer en de ingrepen die moeten worden gedaan binnen de VRR. Verdere bezuinigingen houdt mogelijk in dat er ook

gekort moet gaan worden op de budgetten voor Veiligheid Voorop en op opleidings- en oefenbudgetten.

Over mogelijke effecten van bezuinigingsmaatregelen heb ik de commissie BVM reeds per brief geïnformeerd. Er zijn tot op heden geen effecten te constateren in de aanrijdtijden vanwege bezuinigingen.

Vraag 7:

Is het juist dat de brandweer de voorspelde dekkingscijfers niet evalueert en dus niet rapporteert aan het bestuur van de VRR? Zo ja, waarom heeft het bestuur niet aangedrongen op cijfers, zodat kan worden gemonitord of de bezuinigingen al dan niet leiden tot een verslechtering van het functioneren van de brandweer?

Antwoord:

Middeels kwartaalrapportages en jaarrapportages wordt het bestuur van de VRR geïnformeerd over de opkomsttijden van de brandweer. Voor effecten van bezuinigingen op opkomsttijden zie het antwoord op vraag 6.

Vraag 8:

Kunt u aangeven hoe u concreet bestuurlijke controle uitoefent op de resultaten van de brandweer en op grond van welke informatie en criteria u ingezet beleid kunt bijsturen?

Antwoord:

Als voorzitter van de VRR en als deelnemende burgemeester in het bestuur van de VRR heb ik voldoende mogelijkheden tot invloed op het beleid. Resultaten van de brandweer komen terug in de kwartaal- en jaarrapportages die in het bestuur van de VRR worden besproken. De VRR betreft – door haar vele rondes langs deelnemende gemeenten – ook de gemeenteraden zoveel mogelijk bij haar opgestelde beleid.

Vraag 9:

Is het juist dat het type bebouwing geen rol speelt in de berekening van het benodigde materieel?

Antwoord:

In het huidige dekkingsplan heeft het bouwjaar van objecten en het type bebouwing geen rol gespeeld. Het is de bedoeling om voor de volgende integrale planvorming een nieuw risicoprofiel voor basisbrandweezorg op te stellen. Hierbij wordt verder gekeken dan de gebruiksfunctie van objecten. De VRR zal bezien hoe onder andere bouwjaar, bouwdichtheid en incidentfrequentie in het risicoprofiel kunnen worden meegenomen.

Vraag 10:

Is het juist dat er geen zicht is op de relatie tussen de bebouwingsdichtheid en het percentage meldingen waarbij de aanrijdtijden worden overschreden? Zo ja, bent u van plan om dit verband inzichtelijk te krijgen?

Antwoord:

Bebouwingsdichtheid is niet als factor meegenomen in het dekkingsplan 2.0. Wel zal dit worden opgenomen in het nog op te stellen brandweezorgplan. Bij de analyse van opkomstcijfers zal ook worden gekeken naar de bebouwingsdichtheid, zodat mede op basis hiervan het brandweezorgplan kan worden opgesteld.

Vraag 11:

Klopt het dat bij het berekenen van de dekkingspercentages een gemiddelde geldt voor de hele regio, waardoor de dekking in het centrum bijvoorbeeld kan uitkomen op 100%, maar in een andere gebied dit juist ver onder de norm zakt? Zo ja, bent u bereid om een aanvaardbaar minimum dekkingspercentage na te streven uitgesplitst per gemeente en per deelgemeente? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het dekkingsplan geeft heel bewust weer wat de regionale dekkingspercentages zijn. Dit is conform het bestuurlijke uitgangspunt dat gestreefd wordt naar een regionaal optimale dekking, waarbij geaccepteerd wordt dat dit lokaal een minder goede dekking tot gevolg heeft.

Het AB heeft bij vaststelling van het Dekkingsplan 2.0 de opkomstplots per gemeente ontvangen om daarmee een meer dan gedetailleerd beeld van de gerealiseerde dekking te verkrijgen. Na analyse van de gegevens over Rotterdam bekijk ik of het nodig is om plannen aan te laten passen. Hierover moet dan wel overeenstemming zijn met de leden van het AB.

Vraag 12:

Deelt u de zorg van de OR dat de zorgnorm in gebieden als Delfshaven, Spaanse Polder en Charlois zwaar onder druk staat. Zo ja, wat gaat u daaraan doen?

Antwoord:

Deze zorg deel ik niet. In het verzorgingsgebied van Charlois gaat een Snel Interventie Voertuig (SIV) rijden. Dit voertuig zal conform de norm, die geldt voor de SIV, binnen 4 minuten worden opgevolgd door voertuigen van de VRR.

Voor Delfshaven en Spaanse Polder zal de brandweezorg geleverd worden vanaf de nieuwe locatie van de samen te voegen brandweerkazernes Schiedam en Laanslootseweg. Vanaf de gewenste locatie Plein 1940-45 kan de meest optimale en haalbare dekking worden geleverd voor het verzorgingsgebied van de twee huidige kazernes, waaronder de deelgemeente Delfshaven en Spaanse Polder.

Vraag 13:

Bent u bereid om de spreiding van kazernes te herzien als blijkt dat de bezuinigingen leiden tot slechtere prestaties van de brandweer en dito hogere veiligheidsrisico's? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het opstellen van het brandweezorgplan omvat eveneens een verdere analyse de materieelspreiding en heroverwegingen ten aanzien van de plaatsing van voertuigen. Dit gebeurt onder andere op basis van het nieuw te maken risicoprofiel basisbrandweezorg. Daarnaast gebeurt dit in samenhang met nieuwe innovatieve concepten en de andere factoren die bijdragen aan het niveau van brandweezorg, zoals brandpreventieve voorzieningen. Dit zal leiden tot een afgewogen en optimale inzet van voertuigen.

Verder wordt gesteld:

" In het Algemeen Dagblad van 4 september staat het onrustbarende bericht dat twee van de drie overgebleven duikteams op maandag 3 september buiten dienst waren vanwege ziekte. Volgens de OR is bovendien sprake van openstaande vacatures, wat het probleem zou hebben verergerd. Een duikteam is een reddingsteam, waarvoor ook maximale aanrijtijden gelden."

Vraag 14:

Wat is de oorzaak voor het hoge ziekteverzuim bij de duikteams?

Antwoord:

Er is geen hoog ziekteverzuim bij de duikteams. Het bericht in het Algemeen Dagblad van 4 september, waarnaar wordt gerefereerd, betreft een incidenteel voorval.

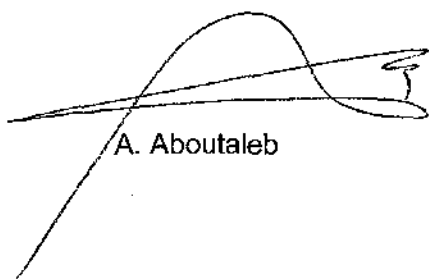
Vraag 15:

Klopt het dat de teams eerder 'buiten dienst' moeten worden gezet dan nodig is, doordat vacatures niet zijn ingevuld? Zo ja, waarom zijn de vacatures niet ingevuld en wat gaat u daaraan doen?

Antwoord:

Er zijn momenteel inderdaad vacatures bij de duikteams. Hier vindt werving voor plaats. Het is niet juist dat hierdoor duikteams buiten dienst gesteld.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

